

Калейдоскоп живописної палітри А.Хвороста

Балах Дарина

*студентка, Центральноукраїнського державного педагогічного
університету ім. В. Винниченко*

Науковий керівник кандидат педагогічних наук, старший викладач:

Малежик Ю.М.

Кіровоградщина славиться талантами на всю нашу державу – Україну. Чимало відомих людей прославило наш край.

Сьогодні мова піде про людину, котра, навпаки, привезла до Кропивницького свій талант та особливий світ власних образів, неймовірно збагативши звершення нашого народу.

Родом з Дніпропетровщини, Андрій Васильович домігся своєю наполегливою працею визнання ще в Дніпропетровському державному художньому училищі ім. Вучетича (1989), потім в Українській Академії друкарства, м.Львів (1996), а згодом підкорив серця Кропивничан своїми полотнами.

Митець заслужено у 2009 р. був представлений на Міській дошці пошани в номінації «Кращий дизайнер року». Один з не багатьох, хто не підкорюється жодному зі стилів, хто заслужив любов глядачів своєю унікальністю. Його суперечливу, дещо провокуючу манеру письма можна віднести до нонконформістів.

Нонконформізм – стиль митця, що дотримується тільки своїх принципів, які суперечать усталеним у суспільстві поглядам на мистецтво. Тобто цей напрям протилежний існуючим жанрам, стилям, методам, способам, смакам, популярним у суспільстві даного часу. Його можна назвати революційним щодо людини або групи людей, які його вподобали, на протигагу загальноприйнятим мистецьким стилям. Це прагнення художника виділитися з поміж одноманітних правил і законів у самостійний жанр, протестувати.

Саме у стінах Дніпропетровського державного художнього училища ім. Вучетича Андрій Васильович пройнявся ідеями чистого мистецтва, завдяки своїм талановитим викладачам, серед яких найбільшу вдячність він висловлює Л.Антонюку. Педагогові вдалося пробудити у ньому прагнення вчитися далі та вдосконалювати свою майстерність, яка була закладена в ньому від природи, адже Андрій Васильович став продовжувачем родинних традицій, оскільки його батько, Хворост Василь Іванович, був відомим художником-графіком, директором Дніпропетровського художнього училища імені Є. Вучетича, яке дало путівку в мистецьке життя багатьом відомим художникам. Андрій Васильович свідомо пов'язав своє майбутнє життя з творчістю, яку продовжував розвивати вже у Львівській академії друкарства, обравши таким чином справу батька. Проте дух бунтарства та індивідуальності не полишав творчості митця. Яскравим прикладом надбань цього періоду стали роботи «На вікні» 1989, «Ностальгія» 1989, де переважає зокрема сміливе наповнення кольорами. Проте постійні експерименти, вдосконалення техніки все таки привели до його переходу у живописну творчість. Картини наповнюються сонячним світлом, яскравими кольорами, спокійнішими емоціями, проте, залишившись вірним графіці, він ще довго використовує колір, як інструмент побудови форми. Так, наприклад, презентуючи серію «Рибний день», автор одночасно зображає живе і мертво, вишукане, просте і гламурне, що є нищівною сатирою на суспільство, яке тільки теревенить про збереження живого середовища, не гребуючи при цьому його споживанням.

Тому, прийшовши в живопис із терен книжкової графіки і графічного дизайну, він органічно переплітає основні елементи, послуговується інструментарієм обох напрямів для створення нових образів. Через призму простоти і елементарності художник спонукає глядача розмірковувати над його творами, шукати підтексти, спрямовуючи тим самим до вирішення проблем сучасності. Використовуючи систему зрозумілих образів, він виходить на якісно новий рівень спілкування з глядачем, пропонуючи йому

творчий діалог, у якому кожен робить свій висновок. Часто ховає за ширмою іронічності образів правду життя, оголюючи проблеми сучасного суспільства.

Неординарне сприйняття художником життя спонукало до експериментів з інструментами, кольором та засобами створення образів. У його роботах використано різноманітні матеріали, фактури, що давало можливість у повній мірі відтворити задум художника. Перші спроби були ще за студентства і зі слів самого митця стали символічними для нього, несли в собі дух свободи і бунтарства. Це знайшло своє відображення у роботах тих часів, коли образність досягалася контрастом. Пленери та робота в майстернях шліфували, відточували живописне бачення навколишнього світу. Відходження від академізму, задля створення власного стилю, пошук чогось сталого, певного спокою. У цей час можна простежити еволюцію від студентських робіт, які пронизані побутовим романтизмом та побудовані на контрасті світла й тіні, до полотен у відверто яскравих кольорах, сміливих відтінках реальності життя. Це символізує деяку усталеність поглядів, за повної свободи вибору стилю. Андрій Васильович тонко відчуває вібрації настроїв та перемін в суспільстві, тому природно, що поряд із романтичними духмяними букетами квітів постають образи героїчних захисників Вітчизни. Не можна сказати, що від цього автора ми не очікуємо таких робіт, бо саме вони - з глибокою образністю, вразливою душею здатні відтворити почуття і весь трагізм, драматизм сьогодення.

Проте не лише фактичні події викликають реакцію митця, а й прості людські зміни настрою, емоційного стану надихають художника на створення яскравих сентиментальних образів. Він уміє створити шедевр, зупинити мить, відтворивши її на полотні. Так у творі «За склом» постають звичайні пересічні відвідувачі кав'ярні, і хоч ми споглядаємо динаміку руху в картині, проте усвідомлюємо, що для ліричних героїв мить застигла, зупинилась і вона дуже важлива.

Гострими є і інші твори митця останнього часу – «Східний вітер», «Тендітна хвилина спокою», «Ще коли на траві роса», які відображують нову телевізійно-комунікативну свідомість, сформовану ерою нових технологій. Центром уваги художника стає також постійне існування в системах «життя-драми», або «життя-трагедії», породжених інформаційним суспільством, схильним до перебільшення трагізму.

Ще однією яскравою ілюстрацією манери Андрія Васильовича є твір «Спогади з альбому», де художник хотів зупинити мить дитинства. Він ніби вирвав її із лещат глибоких спогадів, відтворивши з неймовірною точністю кожную деталь. Чого не можна сказати про тінь, яку відкидає ця «мить». Вона і є демонстрацією ставлення автора до спогадів про своє дитинство.

Історія написання даного твору є підтвердженням важливості простоти моменту життя людини, який виринає ніби ні звідки, з найпотаємніших куточків душі.

За сімейним переглядом альбому, автор побіжно помітив одну свою дитячу світлину і в ту мить не надав цьому ніякого значення. Проте щось не давало спокою митцеві, і аж за два тижні це «щось» знайшло своє відображення в ілюзійному ностальгійному образі з дитинства на полотні. Цю стилістику Андрія Хвороста можна характеризувати як нонконформізм нової хвилі. Це проглядається у намаганні автора спровокувати глядача на своєрідний культурницький діалог. Свідомо уникнувши повного зображення фігури, автор спонукає глядача задуматись про нібито недовершеність образу, таким чином основну увагу привертаючи до довершеного змалювання химерності тіні, як символу минулого, яке не завжди чітко відтворює реальність життя. Тло, на якому зображено фігуру несе не менш навантажену символічність. Світлий фон, з чітко промальованими тріщинами, символізує потріскану стіну життя, на яку спроектовано спогади дитинства, як старі діафільми, хоча на перший погляд це випалена пустеля, потріскана, безжиттєва земля.

Станковий живопис виконаний олійними фарбами.

Жанр побутовий.

Композиція твору неврівноважена по масах. В даній композиції присутні вертикальні похилі напрямки. На відмінну від вертикальних похилих напрямків більше, вони задають рух творові. Оптичний центр знаходиться в лівому верхньому куті. Композиція динамічна, досягається завдяки витягнутому похилому формату. Рух у даній композиції йде по діагоналі.

Картина побудована на контрастах світлих і темних відтінків, а також на контрасті форм (тінь більше).

Колорит картини – теплий. Його створює тепле світло і холодні тіні.

В роботі присутній простір. Він передається через видовжену тінь.

Картина не має монументальності.

Отже творчість Андрія Хвороста розрахована на тих, хто ще не втратив здатність і бажання образно мислити, філософськи підходити до аналізу художнього твору. Митець створив особливий світ власних образів, за допомогою яких він спілкується зі споглядачем, змушуючи його знаходити їх потаємну суть, натяки на сьогодення, провокуючи до роздумів, фантазій, проведення певних паралелей, асоціацій тощо. Цей діалог стає більш продуктивним завдяки іронічному погляду художника на споживчу ідеологію сучасного деградуючого суспільства, чії негативні риси проступають через певні образи.

Експериментуючи зі стилями та засобами відтворення краси на полотні, автор виробив свій, нікому невідомий, індивідуальний стиль – впізнаваний за символічністю образів та своєрідними метаморфозами на тему сучасного гламуру та субкультури, що тягнуть нас у прірву бездуховності. Висвітлюючи недоліки нашого часу, він став його маркером, символом, невід’ємною і дуже важливою складовою мистецької Степової Еллади.

Творча індивідуальність та багатогранність, трудолюбство і наполегливість митця стали запорукою творчих знахідок та звершень, що принесли йому цілком заслужене визнання.

Список використаної літератури:

1. статті Андрія Надєждіна, провідного наукового співробітника художньо-меморіального музею О.Осмьоркіна
2. Електронний режим http://www.osmerkinmuseum.kr.ua/hmus/2015b_u.html
3. Електронний режим <http://www.fotoinform.net/news/novosti-na-ukrainskom-yazike/u-kropivnitskomu-vidkrili-vistavku-andriya-hvorosta-fotoreportazh.html>
4. Співпраця з художником Андрієм Хворостом